

ВПРОВАДЖЕННЯ ПОЛЬСЬКОГО ДОСВІДУ СІЛЬСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ НА ТЕРИТОРІЇ ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

**ДУДЗЯК О.А., АСПИРАНТ,
ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
АГРАРНО-ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Стаття є етапом дослідження досвіду Польщі в розвитку агротуризму, як одного з основних напрямів розвитку туризму. Проведено ряд досліджень що були застосовані для написання "Програми розвитку сільського зеленого туризму в Кам'янець-Подільському районі на 10 років".

The article is the research phase of Poland's experience in developing abroturystyky as one of the main areas of tourism development. A number of studies that have been used for writing the "Program of Rural Tourism in Kamenetz-Podolsk district for 10 years".

Постановка проблеми. Сільський зелений туризм як і туризм взагалі зумовлює збільшення доходної частини бюджету за рахунок податків, що можуть бути прямими (плата за візу, митний збір) або не прямими (збільшення заробітної плати робітників спричиняє збільшення сум прибуткового податку, що сплачується ними в бюджет). Крім цього, можна розглядати можливості для залучення іноземної валюти та різного роду інвестицій.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми розвитку сільського туризму як виду відпочинку та можливого напрямку підприємницької діяльності присвячено роботи багатьох науковців та практиків. Для написання статі ми використали матеріали провідних дослідників галузі сільського зеленого туризму Рутинського М.Й., Зінько Ю.В., Коберніченко Т.О., Васільєва В.П., та інші. Опираючись на їх дослідження ми спробуємо проаналізувати агротуристичну привабливість Хмельницької області

Цілі статті. В дані роботі необхідно дослідити агротуристичну привабливість регіону, його розвиток і вплив на сільське господарство Хмельницької області, показати позитивний вплив сільського зеленого туризму на розвиток сільських територій регіону та звертаємо особливу увагу на

складання програм які будуть застосовані у господарюванні

Виклад основного матеріалу. На території Хмельницької області спостерігається тенденція до збільшення кількості агроосель. Так у 2007 році було зареєстровано 27 садіб, так вже у 2008 їх стало 34. Це тільки за офіційними даними 34 господарства які надають туристичні послуги в Хмельницькій області, неофіційно ж таких господарств набагато більше. Селян, які неофіційно займаються цим видом підприємницької діяльності лякає відсутність законодавства, яке б чітко регламентувало цей вид господарювання. Кам'янець-Подільський район являється найбільш популярним серед туристів, через те що знаходиться в найбільш вигідному географічному положенні, та на території район знаходиться основна частина природних та антропогенних видів туризму.

Для успішного розвитку галузі сільського зеленого туризму в західному регіоні України ми скористались досвідом польських колег. Польські спеціалісти в даному питанні запропонували скласти програму розвитку сільського зеленого туризму в Кам'янець – Подільському районі на певний період часу.

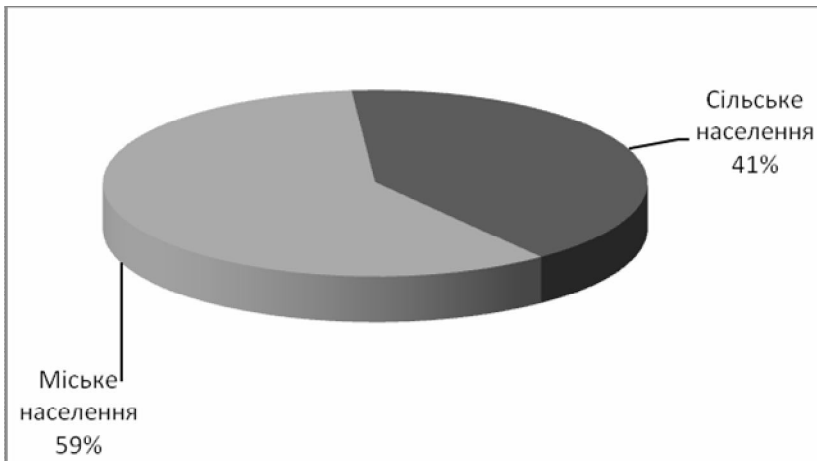
Отже, для початку розробки та розгляду програми розвитку сільського зеленого туризму в даному регіоні нам потрібно розглянути загальні положення та визначення що до сільського зеленого туризму, розглянути нормативно правову базу, країни та регіону, що стосується даного питання

Для забезпечення повноцінного розвитку будь-якої галузі господарювання потрібно розглянути та проаналізувати основні демографічні показники досліджуваного регіону, показати кількість населення в Кам'янець – Подільському районі його зайнятість та основні галузі в яких зайняте населення території, яку ми розглядаємо.

Також є не мало важливим розгляд питань благоустрою населених пунктів Хмельницької області та в Кам'янець-Подільському районі.

Отже, за станом на січень 2009 рік (рис.1) чисельність населення Кам'янець – Подільського району скрадає 1872,6 тис. чоловік в тому числі:

- Населення міста Кам'янець – Подільський - 100481
- Сільське населення – 69799

**Розроблено автором за даними Держкомстату*

Рис. 1. Кількість сільського та міського населення в Кам'янець-Подільському районі.

Важливо також розглянути питання забезпеченості населення житлом, оскільки для розвитку агротуристичного напрямку туризму це є не малозначним фактором.

Важливо також звернути нашу увагу на зайнятість населення в регіоні. Так як в Хмельницькій області в основному сільське населення займається виробництвом сільськогосподарської продукції для свого вжитку та для її реалізації, тому ми можемо зауважити, що Хмельниччина є аграрним регіоном з розвинутою рослинницькою галуззю

Якщо проаналізувати рисунок то ми побачимо, що основна кількість працюючих області зайняті в сільському господарстві 24,9% працюючих, в сфері обслуговування та торгівлі працює 23,2% працюючого населення, також в бюджетній сфері працює досить велика частина населення області 21,2%.

Щоб запланувати та розробити програму розвитку сільського зеленого туризму на території Хмельницької області потрібно спочатку визначити її загальну туристичну привабливість, Зокрема, яким чином слід розвивати туристичну

галузь в сільській місцевості Хмельницької області та які соціально-економічні вигоди можна отримати від цього процесу.

Для цього виділимо найбільш привабливі фактори туристичної привабливості Хмельницького регіону:

1. Природні та культурні атракції
2. Екологічно чисті території
3. Можливість пляжного відпочинку на великих ріках області
4. Наявність великого спектру оздоровчих закладів
5. Ріст паломництва для представників різних конфесій
6. Поєднання відпочинку на природі та огляд історико-архітектурних пам'яток
7. Помірні ціни та гостинність населення
8. М'які кліматичні умови
9. Область включена до туристичного маршруту України.

На ці фактори необхідно зважати особливо тоді, коли ми розробляємо рекламно-маркетингову стратегію підприємства.

Наступним етапом в розробці програми є проведення аналітичної роботи. Щоб систематизувати проблеми та перспективи розвитку сільського зеленого туризму в Кам'янець – Подільського районі був здійснений SWOT – аналіз. Цей аналіз дозволяє пошарово сканувати проблеми досліджуваної галузі та дає можливість об'єктивно оцінити можливості розвитку сільського зеленого туризму районі. Виділення слабких сторін дозволить розробити ефективні заходи щоб запобігти проблеми, які можуть виникнути в результаті розвитку даного виду господарювання. Сильні сторони дають можливість науково визначити потенціальні можливості району в сфері туризму та розробити ефективну стратегію по його подальшому розвитку.

Завдяки проведеним дослідженням можна сформуванати візію та місію програми

Візія району – район в якому збережені всі існуючі пам'ятки архітектури, історії та природи, екологічно чистими територіями, багатою історичною та культурною спадщиною, край фестивалів, ярмарок, з родючими ґрунтами та квітучими садами, з цілющими джерелами, багатий на народні традиції та звичаї, з розвинутими селами та щасливими людьми, що є привабливим для туристів.

Таблиця 1

**SWOT – аналіз Кам'янець – Подільського району
що до агротуристичного розвитку**

Сильні сторони(S)	Слабкі сторони (W)
<ul style="list-style-type: none"> — Вигідне географічне розташування — Збереженні національні традиції — Багата флора і фауна — Переважно чисте довкілля — Проведення різних фестивалів та ярмарок — Історико-архітектурна спадщина — Наявність ландшафтних парків та пам'ятників природи — Наявність релігійних та етнічних пам'яток — Гостинне населення — Відносно не високі ціни на туристичні послуги 	<ul style="list-style-type: none"> — Відсутність повноцінної туристичної інформації — Недосвідченість населення про можливості та перспективи розвитку сільського туризму — Низька якість дорожнього покриття — Низьке використання агротуристичної привабливості — Відсутність професійно підготовлених фахівців, що займаються рекламою та інформуванням населення про форми, методи та стандарти обслуговування агросадиб
Загрози (O) що заважають розвитку СЗТ	Перспективні можливості (Т) вигоди від розвитку сільського зеленого туризму
<ul style="list-style-type: none"> — Відсутність нормативно-правової бази та політичної стабільності в країні — Поганий політичний імідж країни заважає притоку інвестицій від іноземних інвесторів — Поява не категоризованої нічліжної бази, що зменшує якість послуг — Високий рівень безробіття, що негативно впливає на рівень злочинності 	<ul style="list-style-type: none"> — Розвиток сільського зеленого туризму значно збільшує доходи сільського населення — Значно поповнюється місцевий бюджет — Приток туристів значно посприяє збереженню історичних, культурних, та архітектурних пам'яток — Збільшиться кількість робочих місць в сфері обслуговування, медицині, транспортного обслуговування і т.д.

**Розроблено автором*

Місія району – це територія, яка задовольняє широкий спектр туристичних запитів, та населення різних категорій. Господарюючі суб'єкти, які здатні надавати послуги агротуристичного характеру на високому рівні. Показником якості

агротуристичних послуг виступає крім гостинності населення також високий рівень послуг та професіоналізм обслуговуючого персоналу, міжнародний стандарт нічліжних баз, доступна та повна інформація про район та безпека.

Основна ціль розвитку сільського зеленого туризму Кам'янець-Подільському районі Хмельницької області – формування конкурентоспроможного, відповідного міжнародним стандартам туристичного продукту, направлено на максимально ефективне використання рекреаційного потенціалу сільської місцевості Кам'янець-Подільського району, як фактора, що впливає на стабілізацію економічного розвитку сільських регіонів, підняття соціальних стандартів життя населення сільської місцевості.

В результаті проведеного дослідження ми можемо розробити план заходів що до реалізації даної програми розвитку сільського зеленого туризму в Кам'янець-Подільському.

Заходи програми формуються по наступним напрямкам:

1. Першочергові завдання
2. Завдання інформаційно-рекламного характеру
3. Організація навчально-методичної діяльності у сфері сільського зеленого туризму
4. Розвиток інфраструктури сільського зеленого туризму
5. Завдання по здійсненню контролю за дотримання якості послуг
6. Міжнародна співпраця

Висновки. Отже, якщо узагальнити вище сказане, можна переконливо стверджувати про те, що завдяки своїм природним та історико-архітектурним цінностям в Хмельницькій області може успішно розвиватись сільський зелений туризм. Зважаючи на це, потрібно розробити чітку програму за якою можна окреслити цілі, завдання даного господарювання, а також розпланувати заходи розвитку сільського зеленого туризму.

Література.

1. Коберніченко Т.О./ Васільєв В.П./ Горішепський П.А., Зінько Ю.В./ Сільський зелений туризм.// К., “Аграрна освіта” 2005
2. Рутинський М.Й./ Зінько Ю.В.// Сільський туризм: навч. посіб. – К.: Знання, 2006.- 271с.